

МІЖНАРОДНА НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ “СМІХОВА КУЛЬТУРА СЕРЕДНЬОВІЧНОЇ І РАННЬОМОДЕРНОЇ УКРАЇНИ”

19 – 20 жовтня 2019 р. у Свято-Дмитрівському катехитично-пастирському центрі Харкова пройшла міжнародна наукова конференція “Сміхова культура середньовічної і ранньомодерної України”. Її проведення було присвячене 400-річчю вистави в Кам’янці-Струмиловій (нині Кам’янка-Бузька, районний центр на Львівщині) драми Якуба Гаватовича “Трагедія або Образ смерти Іоана Хрестителя”, між діями якої 24 червня 1619 р. було показано перші видані друком українські інтермедії. Їх умовно називають “Продаж kota в мішку” (або “Стецько і Климко”) і “Найкращий сон” (або “Прокіп, Грицько і Денис”). Співорганізаторами конференції виступили Інститут літератури імені Т. Г. Шевченка НАН України, Колегія Патріярха Мстислава та кафедра історії української літератури Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

На відкритті конференції виступили із привітаннями ректор Колегії Патріярха Мстислава архієпископ *Ігор Ісіченко* та завідувач кафедри історії української літератури Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна проф. *Олена Матушек*.

На першій секції “Феномен комічного в літературознавчій інтерпретації” (модератор О. Матушек) було заслухано доповіді доцента кафедри літературознавства Національного університету “Києво-Могилянська академія” *Р. Семківа* “Класичні теорії комізму: від Аристотеля до Канта”, професора кафедри української та світової літератури Харківського національного педагогічного університету імені Г. Сковороди *Н. Левченко* “Образ сміху в системі біблійної префігурації в давній українській літературі” та аспірантки кафедри філософії Сумського державного університету *В. Гавриленко* “Ранньомодерний гумор як показник світогляду”.

На другій секції “Бурлеск і проблеми низового бароко” (модератор М. Сулима) виступили докторантка кафедри української та зарубіжної літератури і порівняльного літературознавства Бердянського державного педагогічного університету *С. Журавльова* (“Великодня тема в українській бароковій поезії: від величання до бурлеску”), аспірантка кафедри літературознавства Національного університету “Києво-Могилянська академія” *О. Пелешенко* (“Моделі райського простору в українському низовому бароко”), магістрантка Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка *С. Богданець* (“Між голодом і обжерством: харчові фабули в гумористичній літературі українського бароко”).

Третя секція “Поезія повсякдення” (модератор архієпископ Ігор Ісіченко) включала доповіді професорки кафедри міжкультурних досліджень Центрально-Східної Європи Варшавського університету *І. Гетко* “Гумор як дидактичний інструмент (на матеріалі видань василіянських друкарень XVIII ст.)”, старшого викладача кафедри міжкультурних досліджень Центрально-Східної Європи Варшавського університету *Р. Крамара* “Відгомін низового бароко в українському політичному фольклорі 1920 – 1930-х років (за матеріалами з розсекречених архівів)”, аспірантки докторської школи імені Юхименків Національного університету “Києво-Могилянська академія” *О. Петренко-Цеунової* “Засоби комічного у трагедокомедії Володимир Феофана Прокоповича”.

Недільні засідання відкрила секція четверта “Інтермедії” (модератор Н. Левченко). Доповіді виголосили архієпископ *Ігор Ісіченко*, професор кафедри історії української літератури Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (“Гібридна війна на сцені Києво-Могилянської академії (1736 – 1737 рр.)”, академік НАН України, заст. директора з наукової роботи Інституту літератури імені Т. Г. Шевченка НАН України *М. Сулима* (“Життя України в інтермедіях XVII – XVIII ст. (реалістичні та комічні інтерпретації)”), ст. викладачка кафедри літературознавства Національного університету “Києво-Могилянська академія” *Н. Пелешенко* (“Інтермедії до драми Якуба Гаватовича в романі О. Ільченка “Козацькому роду нема переводу, або ж Мамай і Чужа Молодиця”), доцент кафедр української літератури імені академіка Михайла Возняка та філології Львівського національного університету імені Івана Франка й Українського католицького університету *Н. Федорак* (“Низова модифікація житійного канону в “Автобіографії” Іллі Турчиновського”).

Завершальною виявилася секція п'ята “Комізм в антиноміях бароко” (модератор архієпископ Ігор Ісіченко). Вона включала доповіді ст. викладачка кафедри історії української літератури Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна *Ю. Ларіна* “Іронічні підтексти передмови Захарії Копистенського до лаврського видання Бесід Іоана Золотоустого на

14 послань святого апостола Павла”, завідувачки кафедри історії української літератури Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна О. Матушек “Засоби комічного у проповідях Лазаря Барановича”, ст. наукової співробітниці державної наукової установи “Енциклопедичне видавництво” К. Борисенко “Засоби комічного в українських богословсько-полемічних трактатах, спрямованих проти російських *старовірів*”, аспірантки кафедри історії української літератури Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна О. Рудої “Сміх і дотеп у книзі Лазаря Барановича “*Żywoty świętych*”.

Підсумовуючи перебіг конференції, акад. М. Сулима наголосив на вдалому виборі її теми, який визначає перспективний напрямок наукових досліджень, і висловив надію на продовження вельми плідної практики міжнародних медієвістичних зустрічей, що вже вп'яте проводяться в Харкові завдяки Колегії Патріярха Мстислава та харківському осередкові істориків українського письменства X – XVIII ст. Проф. О. Матушек подякувала за цікаві доповіді учасникам конференції та відзначила успішну організаційну працю Т. Трофименко, а також Л. Коробко й сестрицтва Свято-Дмитрівського храму Харкова (голова І. Цихманова), які заопікувалися харчуванням і побутом гостей конференції. Архієпископ Ігор Ісіченко повідомив про попередню домовленість із науковим видавництвом “Акта” про публікацію матеріалів конференції в окремому збірнику й висловив надію на його вихід до осені наступного року за умов своєчасного надсилання доповідей.

*Ігор Ісіченко, архієпископ
м. Харків*

Отримано 22 жовтня 2019 р.

